

Літературно-музична композиція
«Пригорнись душею до України»
(Україна в творчості зарубіжних письменників)

Обладнання: 1 Відеопроєктор, екран.

2. Виставка книг зарубіжних письменників, що писали про Україну.

3. Вислови про Україну та її столицю Київ:

1) *Ось вона, горда, як пісня,
Стоїть переді мною незрівнянною красунею.
Дозволь надивитись на тебе, знаменита Україно...*

Раміс Рискулов

2) *Люблю, Україно, я тебе, як матір син.
Ти вічно в пам'яті моїй,
В житті моїм
Нестимеш пісні чарівної весноплин.*

Сармен

3) *"... Моє серце завжди залишиться прив'язаним до священних місць
Вітчизни".*

Н. Гоголь

4) *"І ось нарешті я побачив. Північний Рим, татарське місто з трьомастами
церквами, багатствами Лаври і Святою Софією... А навкруги — українське
степове безмежжя. Зовсім не зайве ще хоч раз на це подивитися".*

Р. М. Рільке

5) *"Був у чарівному місті Києві, милувався красою і величчю старовинного
гнізда руського".*

Максим Горький

6) *"Чудовий, дивний, неймовірний... цей мальовничий золотавий Київ".*

М. Лесков

Читець: *(на фоні відеокадрів про Україну)*

1. Моя Україна — зоря світанкова,
Пшеничні лани, голубі небеса,
її солов'їна калинова мова
Світиться, наче на сонці роса.

2. О рідна матусю, за правду і волю
Справіку моляться твої уста.
Моя Україна народжена з болю,
Любові та віри Ісуса Христа.

3. Україна здавна приваблювала до себе митців світового письменництва. Нашій батьківщині присвячували найкращі свої рядки поети різних країн та епох. І всі вони зливаються у дзвінку пісню — пісню любові до нашої землі.

4. Українське слово. Ти частка тих, що вже давно померли, їх кров живуча, їх жага нетлінна. Це слово безсмертне і величне, як Говерла, багате і дзвінке, як Україна. Закоханим ти лагідне, як мати, а недругам — як постріл із гармати.

5. А яка прекрасна українська природа! Вона зачаровує, нею захоплюєшся. І де б ти не був, пам'ятаєш її завжди. А зараз послухайте, як пише про свою рідну Україну письменник, виходець із щедрої полтавської землі — Микола Васильович Гоголь.

Читець: (на фоні зображення нічних пейзажів, співу солов'я)

"Чи знаєте ви українську ніч?" (із повісті "Травнева ніч, або утоплена").

"Чи знаєте ви українську ніч? О, ви, не знаєте української ночі! Пригляньтесь до неї: з середини неба дивиться місяць. Безмежне склепіння небесне розійшлося, розсунулось іще безмежніш. Горить і дише воно. Земля вся в срібному світлі, а дивне повітря віє і теплом, і прохолодою, і дише млостю, і розливає океан пахощів. Божественна ніч! Чарівлива ніч! Нерухомо, натхненно стали гаї, виповнені темрявою, і кинули велетенську тінь від себе. Тихі та спокійні ці стави; холод і морок вод їх похмуро оточений темно-зеленими стінами садів. Незаймані гущавини черешень та черемухи боязко простягли своє коріння в студені джерела і шепочуть іноді листям, немов сердячись та гніваючись, коли прекрасний зальотник — нічний вітер, закравшись, зненацька цілує їх. Увесь ландшафт спить. А вгорі все дише, все чудове, все урочисте.

А на душі й безмежно, і дивно, і рої срібних видінь зграйно виникають у її глибині. Божественна ніч! Чарівлива ніч!"(запис пісні солов'я),

6. А які прекрасні й щедрі, багаті душею і щирі серцем українці, які добродушні, жартівливі!(на екрані українська хата)

Рудий Панько:Доброго вам дня! Чи впізнали ви мене? Це ж я, пасічник Рудий Панько, прийшов, щоб запросити вас на гостину. Еге, постривайте, ледве не забув розказати, як знайти мою хату. Ото, панове, як будете їхати до мене, то прямісінько їдьте стовповим шляхом на Диканьку. А тоді пару верстов вправо і якраз потрапите на наш хутір.

Фома Григорович: *І моє вам на добридень!!! Зате вже, коли завітаєте в гості, то почастиємо так, що повік не забудете!!! Динь подамо таких, яких ви зроду, може, не їли; а меду, і забожуся, їй Богу, кращого не знайдете на хуторах. Подумайте собі, що, як внесеши щільник — запах піде по всій кімнаті, уявити собі не можна.*

Рудий Панько:А якими пирогами нагодує моя стара! Що то за пироги, якби ви тільки знали! сахар, справжнісінький сахар! А масло, так-от і тече по губах, коли почнеш їсти. !!! Подумаєш справді: на що тільки не майстерниці ці наші баби!

Чи ви пили коли-небудь, панове, грушевий квас з терновими ягодами, або варенуху з родзинками та сливами? Не пили? Приїжджайте, почастиємо.

Фома Григорович: Або, чи не траплялося вам, часом, їсти путрю з молоком? Боже ти мій, яких на світі нема страв! Почнеш їсти — просто насолода та й годі. Такі смачні, що й не описати! Минулого року... Проте, що це я, справді, розбалакався?.. Приїздіть тільки, приїздіть швидше; а почастиємо так, що будете розказувати кожному стрічному і поперечному.

Разом:Неодмінно приїжджайте!!!

7.Та найбільше захоплення викликали у світі мужні і дужі характери наших запорожців, справжніх лицарів духу, які життя не шкодували заради батьківщини, ніколи не полишали друзів у біді, були справжніми товаришами.

(« Про товариство»(уривок з повісті «Тарас Бульба»)(на екрані – Тарас перед запорожцями)

(На екрані - портрет Міцкевича.)

8. Адам Міцкевич, засновник романтизму в польській літературі, був також прекрасним співцем нашого рідного краю. Доля закинула його в Україну, краса і неповторність якої навіки полонили поета.

9. Пізня осінь 1824 року. Покараний за причетність до діяльності віденських студентських гуртків і одержавши дозвіл служити в Одеському Рішельєвському лицей, Міцкевич здійснив тривалу подорож від Балтійського моря до Євксину в санях, їхав безкраїм степом, де немає нічого, крім землі та неба на триста верст... Стугоніла віхола. А він на повні груди дихав повітрям України.

10. Саме тоді він уперше побачив скелі, про які знав лише з книжок. Ця новизна його назавжди полонила. Величні гори й похмурі провалля між ними, які переходили в рівнину, замріяні ліси й гаї вражали. Згодом не раз зі щемом у серці він згадуватиме їх.

Читець:

Чи на Вкраїні я ту липу упізнав,
Що сотню панночок і сотню хлопців бравих
Ховала в холодку при танцях і забавах,
Як вечір пробивав блакитноводну Рось ?...

11. Великої популярності по всій Польщі і набрала пісня маловідомого у нас Томаша Падури «Гей соколи». Вона оспівує красу землі української та силу кохання козацького. У Польщі цю пісню знає кожен, бо не перестає чарувати світ краса України та її мужнього народу.

Пісня «Гей соколи»(ансамбль хлопців)

12. Оноре де Бальзак. Видатний французький письменник, якого причарувала до себе наша землячка Евеліна Ганська, а згодом і сама Україна.

13. Кохання! Яке чудове українське слово! Бальзак був закоханий у найпрекраснішу жінку на землі. Ще не знаючи України, імені коханої, яка назвалася Чужоземкою, він полюбив цю землю, по якій вона ходила... її любов надихала його на творчість, на життя! Верхівня стала для нього колыскою щастя. Все, що він бачив досі, нічого не було варте. Україна — безмежне поле, царство хліба на благодатному чорноземі, який не треба удобрювати, а лише — засівати. Такі ж привітні, щедри, як земля, хлібороби.

Читець:

Добрідень, люди! От і я проніс немеркнучий вогонь над Верхівнею, — я тут вогнем у синє небо ріс — це є помилкою моєю.

14. Коли коні в'їхали до Верхівні, Бальзак побачив малий Лувр, грецьку святиню, позолочену призахідним сонцем... Його перебування там восени 1847 року — найромантичніший період його життя. У нього не було щасливої весняної юності, зате доля подарувала йому найсонячніше літо й найтеплішу, найпривітнішу осінь. У Верхівні він працював у кабінеті з каміном. Крізь велетенські вікна він бачив українські пейзажі. Верхівня — найдивовижніший край в Україні, дорівнює чи не найбільшому департаменту Франції. Божественна аура чарівної природи сприяла творчому натхненню. Тут він написав "Листи з Києва", драму "Мачуха", повість "Зворотний бік сучасної історії".**(Звучить пісня Іво Бобула «О пані Евеліно»(Танець)**

15. Райнер Марія Рільке, непересічний австрійський письменник, про Україну дізнався з вуст коханої, чарівної жінки Лу Андре Саломе, а побачивши нашу країну, полюбив її назавжди.

Читець:

Земля без меж, вітри, рівнини,
Лісів там тіні старовинні

Й незмірна неба височінь.
Пливуть тобі назустріч села
І знов зникають в даліні,
Немов прожиті щойно дні
Чи пісня дзвонів невесела.

16. Такою Райнер Марія Рільке побачив Україну в 1900 році. Саме тут, на цій землі, він знайшов жаданий приклад гармонійного єднання людей і природи, стихій і Бога. Саме тут вперше йому відкрився власний шлях. Українська земля викристалізувала в ньому поета.

17. Рільке зустрів в Україні дивних людей — кобзарів, перед якими схилив голову. Вони ходили українською землею від хати до хати і своїм співом зворушували душі людей, розповідали про героїчне минуле. На віки вічні прославилася козака вірність запорозьких гетьманів. І тоді народився рядок: "Пригорнись душею до Вкраїни..." І він пригорнувся, увіковічивши образ кобзаря у «Пісні про Правду» (*Снів Кобзаря*)

18. Київ — то "місто, близьке до Бога". Тут Рільке відкрилася "одвічна руська сутність", насамперед пам'ятки давньої культури. А які тут церви і собори! Скільки в них старовинних фресок, ікон, коштовних реліквій! Він навіть мав намір здійснити переклад "Слова о полку Ігоревім", але не вистачило часу на вивчення історичних пам'яток.

19. У Києві, на лівому березі Дніпра, вінчався з Анною Ахматовою видатний російський поет Микола Гумільов. Згодом Анна Ахматова так напише про цей період свого життя.

Читець:

Древний город словно вымер,
Страшен мой приезд.
Над рекой своей Владимир
Поднял черный крест.
Липы шумные и вязы
По садам темны.
Звезд иглистые алмазы
К Богу взнесены.
Путь мой, жертвенный и славный,
Здесь закончу я,
И со мной лишь ты, мне равный,
Да любовь моя.

20. "Из города Киева из логова Змиева я взял не жену, а колдунью..." — писав Гумільов. Ахматова в автобіографії вказує, що народилася вона в Одесі, де закінчила Фундуклеївську гімназію. Згодом дві зими навчалася в Києві на вищих жіночих курсах. Поезія Ахматової була вколісана на українських чистих джерелах народної музики, фольклору і класики. Ахматова була знайома із кращими зразками поетичного українського слова поетів-сучасників. Та й народилася вона не Ахматовою, а Горенко, тобто була українських коренів.

21. 1924 рік. Поетичний затишок Києва, Харкова надихнули Ахматову на переклад ліричних віршів корифея української поезії І. Франка. Поетеса зуміла зберегти інтонації Франка, передати особливий настрій і тональність ліричних мініатюр українського поета.

22. Анна Ахматова побувала й на Поділлі двічі — 1896 і 1912 років. У її щоденнику занотовано: "Я все праздники провела у тети Вакар в Слободке-Шелиховской. Правда, очень ворчлив дядюшка..." А ще років через 20 після перших відвідин подільського села отримає від улюбленої тітки скорботну звістку: "Дорогая Аннушка, я твою мать схоронила в Слободке-Шелиховской..." Це мальовниче подільське село знають у багатьох країнах світу завдяки славетній поетесі. Тут поховані її батьки.

23: Виходять дівчата в гуцульських підв'язках. А у нас в Чернівцях є музей поета-страдника єврея, що всією душею любив Україну.

Тепер, матусю, сніжно на Вкраїні...

Вінець Месії — мов разок страждання...

Моя сльоза тебе уже не стріне.

З усіх постав лиш горде німування...

24. Ці вірші належать одному з відомих австрійських поетів ХХ століття — Паулю Целану. У поетичних рядках відбилосся усе життя поета, повне страждань, переслідувань. Але в душі завжди залишалася любов до батьківщини — України — та до матері.

25. Пауль Целан народився в Чернівцях. Медицину він вивчав у Франції, а з початком війни у 1938 році мусив повернутися у рідні Чернівці. Тут він навчався в університеті. В 1941 році батьки Целана потрапили в концтабір, де й загинули. Ці трагічні події відбилися у більшості віршів поета.

26. Сам Пауль Целан потрапив у трудовий табір у Румунії, але йому вдалося вижити. Побачене у фашистських катівнях наклало відбиток на вразливу душу поета. Вірші "Фуга смерті" про страту євреїв у таборі вважаються одними з кращих у поетичній спадщині Целана.

27. Після війни поет опинився у Парижі. В Україну він ніколи більше не повертався, надто важкими були його спогади, але у віршах він часто згадує рідні місця, а Україну називає **мамою**.

Читець:

Чи знає ще хвиля Південного Бугу,
Яку тобі, мамо, чинили наругу?
Чи відають ще вітряки серед поля,
Як серце твоє знемагало від болю?
Чи ж ні осокір, ні верба не спроможні
Розвіять твій сум, твої думи тривожні?
Чи з посохом квітучим ходить ще Бог
Між пагорбів світлих і темних відрог?
Чи стерпиш, матусю, як в давні роки,
Ці тихі, німецькі, болючі рядки?

28. Володимир Маяковський неодноразово приїздив в Україну — виступав у Києві, Харкові, Одесі, інших містах. Хоч і народився у Грузії, проте предки його родом з України, і в жилах його є краплинка української крові. Він не міг не любити цей милий серцю і душі край.

Читець:

Три разных истока во мне речевых.
Я не из кацапов-разинь.
Я — дедом казак,
Другим — сечевик,

А по рожденью грузин...

Поет подорожував Європою, Америкою, проте справжньою красунею вважав Україну, цікавився її історією, життям, вивчав мову, мріяв перекладати з української.

. . Українські міста полонили його своєю чарівністю, простотою. Маяковський спілкувався з талановитим і щедрим українським народом, його приваблювали висока культура і наші багаті традиції.

Глибоко вражений побаченням і почутим, він обіцяв написати про поїздку. Але пройшли роки, поки з'явився вірш "Долг Украине".

29.Сьогодні увага людей всього світу прикута до України, бо її намагаються розірвати, поставити на коліна путінські прислужники. Та не всі росіяни покійно мовчать. Є й такі, що вважають за сором, що їх батьківщина – Росія, як пише російський поет, член спілки письменників ХХІ століття Олександр Бившев, якого за такі погляди позбавили роботи і нині тримають під слідством, адже його правдиве слово заважає путінським посіпакам.

Украине

Вот они – «белы и пушисты»

Орут «Айда на Киев рать!»

Хотят российские фашисты

Тебя на клочья разорвать.

Звериным клацают оскалом

Их изнутри сжирает злость,

Кровавым этим всем щакалам

«Твій вільний дух», как в горле кость.

Ты «Незалежністю» богата,

Твои все помыслы чисты.

Объятия «Большого брата»

С достоинством отвергла ты.

Твоя им ненавистна мова

Рабой ты не далась Кремлю,

Ты снова защищать готова

Свободы путь и честь свою.

Будь непреклонна и едина,

Героев нации люби,

Мужайся, рідна Україна!

Хай допоможе Бог тобі!

А далі поет додає: Слава Украине! С наилучшими пожеланиями Александр

Бывшев, поэт, приходящий по 2 уголовным делам за стихи в поддержку

территориальной целостности и независимости Украины

Ведуча: А Україна – європейська держава. Ми з гордістю кажемо про це.

Європейська сім'я

Французи, німці, італійці і слов'яни

Ми європейці, ми одна сім'я.

Поляки і англійці, шведи й росіяни

Для нас матуся рідна – це Земля.

Одна історія, що ділим на частини,

Одна наука, щоб пізнати світ.

Хоч мови наші різні як стеблини,
Та в корінь зібрані і родять один “ плід ”.
Хоч кожна нація красива, неповторна
Культура здавна пов’язала нас,
Змагаємось в одних ми видах спорту.
В нас Олімпійський вогник ще не згас.
Ми не забудемо Міцкевича і Рільке.
Частину творчості ви присвятили нам,
“ Сонети Кримські ”, що живуть у серці вільно
Не передати звукам і словам.
Прекрасно знаємо Данте, Гюго, Шекспіра
Бо через твори їхні зрозуміли і вас.
Можливо, ваша муза, ваша ліра
Одноразово надихала й нас.
Ми вам віддячити за ці презенти хочем:
Андрія “ подаруємо ” в Мілан,
На фестивалі творчості не раз запросим
І за Кличків ви “Danke !” скажете ще нам.
Нехай вітаємося ми на різних мовах
Комусь “Hello!”, комусь “Привіт!”, комусь “Bonjour!”.
Ми маєм один корінь, в нас одна основа.
Тож розірвем людських кордонів сірий мур.
Ми побратаємось, з’єднаєм наші сім’ї
Через красу культури, через спорт.
Ми спільні волею і духом вільні
Ми європейці ми один народ!

Виходять п'ять читців і стають журавлиним клином.

1. Твій характер і поступ — билинний,
Голос твій — ніби спів солов'я,
Україно моя, Україно,
Найщиріша ти пісне моя.
2. Любий простір мені тополиний
І дзеркальна Дніпра течія.
Україно моя, Україно,
Непогасна ти мріє моя.
3. Славлю я твій політ соколиний,
І синів, що упали в боях.
Україно моя, Україно,
Легендарна ти славо моя.
4. Дніпро у хмаринах чайних,
До Київських гір поспіша.
Безсмертна живи Україно,
Як пісня, як серце й душа!

5. Невичерпно хай струмить материнства джерело,
Щастям нових поколінь повниться твоя родина.
Я цілую з далини твоє ненчине чоло,

Україно, світе мій, рідна серцю Україно.

Усі читці разом.

Линь же в завтра лебедино
І співай натхненно,
Україно, Україно,
Люба наша нене.

Молитва за Україну

– *Всевидящий наш Отче і Владико,
Тобі молюся і між всіх незгод
Тебе благаю – не покинь навіки
Вкраїнську землю і її народ.*

*Згаси, о Боже, між братами чвари,
Спаси і вбережи від нових бід,
Щоб не зростали знову яничари,
Щоб в славі процвітав козацький рід.*

– *Звільни нам душі від страху й облуди,
А Україну від нових оков,
Щоби людьми вовік лишались люди,
Щоб не лилась невинна кров.*

*– Не повтори смертельних днів кривавих
Для нинішніх й прийдешніх поколінь.
Даруй нам волю, щастя і державу,
На многії літа, даруй... Амінь*

Пісня «Україна - це ми»

*Підготувала вчитель вищої категорії
Борицівської ЗОШ І-ІІІ ступенів
Дмітрашук Ярослава Григорівна*